

Afgiften endnu er fuldt berigtiget. De foreslaaede Bestemmelser hvile paa den Betragtning, at naar den nye Erhverver, som ved Succession i Fideikommiss eller Familienstiftelser kan betragtes som Arvtager efter den afdøde, bør han tilsvare den denne paahvilende Afgift, kun med den af Billighed satte Begrænsning, at han i det hele ikke kommer til at svare mere i Afgift end, om han var succederet en ikke beslægtet, medens i de i § 11 Nr. 3 og 4 nævnte Tilfælde, hvor den nye Erhverver ordentligvis ikke kan betragtes som Arvtager efter den afdøde, den resterende Del af den denne paahvilende Afgift maa bortfalde.

Til § 13.

Den i Paragraffens første Stykke indeholdte Regel maa anses som en naturlig Konsekvens af det Grundlag, hvorpaa Afgiftspligten støttes. Dette gælder maaske ikke i samme Grad om den i Paragraffens andet Stykke indeholdte Regel, men denne synes at stemme med Billighed, og den kan neppe have nogen Betænkelighed, naar, som foreslaaet, Skønnet over, hvilken Fordel den afgiftspligtige har haft, henvises til administrativ Afgørelse.

Til § 14.

Naar ved en gift Persons Død Boet overtages af den efterlevende Ægtefælle til Hensidten i uskiftet Bo, svares efter den nugældende Ret ingen Arveafgift, idet Arveafgiften først erlægges, naar Boet skiftes og da af den til den Tid i samme værende Beholdning.

Erfaringen har imidlertid vist, at disse Regler aabne en let Adgang til at undgaa Arveafgiftspligten i alle Tilfælde, hvor en afdød Person efterlader sig en efterlevende Ægtefælle og myndige Børn, idet Forholdet da, uden at nogen Afgiftspligt indtræder, kan ordnes paa den Maade, at Børnene samtykke i, at den efterlevende Ægtefælle forbliver hensiddende i uskiftet Bo, hvorefter de helt eller delvis faa deres Arv efter afdøde udbetalt, uden at dog noget formelt Skifte finder Sted. Der kan spørges, om ikke denne Omgaaelse af Afgiftsloven vil modvirkes allerede ved den i § 4, litr. e., foreslaaede Regel, hvorefter der kræves Arveafgift ogsaa af Arveforskud, men dette er dog ikke Tilfældet, idet det, naar det kun iagttages, at Børnene faa ligemeget udbetalt, er ganske uforødent at træffe Bestemmelse om, at de udbetalte Beløb skulle betragtes som Arveforskud, og da Fristelsen til Arrangementer

af denne Art vil forøges i samme Grad, som Afgiften forhøjes, maa man anse det for nødvendigt, at den nugældende Rets Regler paa dette Punkt i en væsentlig Grad modificeres.

Man har i saa Henseende for det første haft under Overvejelse, om man ikke burde affordre den i uskiftet Bo hensiddende Ægtefælle sædvanlig Arveafgift af den afdødes Boslod, idet herfor kan anføres, at den Ret, den efterlevende Ægtefælle erhverver over denne ved at overtage Boet uskiftet, selv om den juridisk set er af en særegen Art, dog økonomisk set har ganske samme Betydning som den sædvanlige Ejendomsraadighed; men under Hensyn til det ægteskabelige Formuefællesskabs særegne Beskaffenhed har man dog ikke ment at burde foreslaa en saadan Regel, der vilde medføre, at der blev at svare to Gange Arveafgift af den først-afdøde Ægtefælles Boslod, nemlig først i Anledning af dens Overgang til Ægtefællen, og derefter i Anledning af dens Overgang til Børnene.

Der kan dernæst rejses Spørgsmaal, om ikke et tilstrækkelig Værn mod de heromhandlede Unddragelser fra Afgiftspligten kunde findes i en Bestemmelse om, at der foruden af egentlige Arveforskud tillige skulde svares Arveafgift af Beløb, som i uskiftet Bo hensiddende Ægtefælle udbetalte den først-afdødes Arvinger, men en saadan Regel vilde vistnok i Praxis vise sig at være uigennemførlig eller dog forbunden med ganske uforholdsmæssige Ulemper. Midlet til dens Gennemførelse maatte være et Paabud til de afgiftspligtige om selv at anmelde de paagældende Udbetalinger, i Forbindelse med høje Bøder for Undladelse af saadan Anmeldelse, men saadanne Bestemmelser vilde neppe undlade at vække megen og i mange Tilfælde berettiget Misfornøjelse, og endda efter al Sandsynlighed kun vise sig lidet virksomme.

Man er derfor i Forslaget gaaet den Mellemsvej at kræve Arveafgiften af den først-afdøde Ægtefælles Efterladenskab erlagt ved dennes Død, men paa den anden Side lade denne Afgift dække saavel den efterlevende Ægtefælles Besiddelse af den afdødes Boslod som dennes Overgang til vedkommende Arvinger. Paa denne Maade ville formentlig Statskassens Interesser betrygges paa fyldestgørende Maade, uden at de paagældende Boer paa den anden Side belastes med nogen særlig Afgift i Anledning af den efterlevende Ægtefælles Hensidten med Boet.